

PROJEKтна NASTAVA I VREDNOVANJE U PROJEKтноJ NASTAVI

Svjetlana Bebić

SVRHA PROJEKTNE NASTAVE

U nastavi usmjerenoj učeniku ciljevi su također iskazani s učenikova motrišta. Dakle, jasno treba istaknuti što će učenici činiti i koja će znanja i osposobljenosti stjecati tijekom aktivnosti među kojima se javljaju ova:

- naučiti učiti,
 - naučiti istraživati,
 - naučiti tražiti i birati obavijesti (informacije),
 - naučiti koristiti obavijesti, metode i teorije,
 - stjecati društvene (socijalne) vještine,
 - učiti živjeti zajedno (suradnja i snošljivost),
 - stjecati praktične vještine (modeliranje, stvaranje
 - u materijalu, uporaba alata ili uređaja),
 - stjecati poduzetničke vještine,
 - stvarati pozitivnu sliku o sebi (stjecanje sigurno
 - sti, osviještenje vlastitih kvaliteta i prednosti) su
 - djelovanjem u brojnim iskustvenim situacijama
 - (didaktičkim scenarijima).

VREDNOVANJE

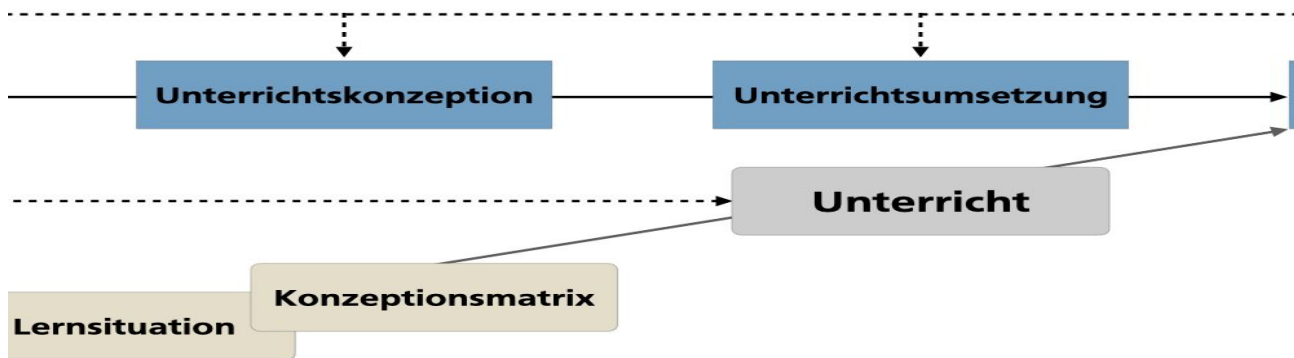
U nastavi i školi ništa se ne zbiva ili čini bez jasno određenih ciljeva. Za sve aktivnosti potrebno je odrediti uloge i zadatke što ih trebaju obaviti učenici i nastavnici. To znači kako treba konkretizirati (i/ili operacionalizirati ciljeve), sastaviti plan djelovanja, izvršiti plan te procijeniti izvedbu aktivnosti (procesa) i rezultata projektne (nastavne) aktivnosti. Iz ovoga proizlazi nekoliko pitanja.

PITANJA

- Što i kako treba pratiti tijekom projektnih aktivnosti?
- Kako procijeniti rezultate projektnih aktivnosti?
- Kako procijeniti individualne aktivnosti i postignuća svakog učenika i što vrednovati?
- Kako procijeniti zajednički rad para ili skupine i što vrednovati?
- Koja dokimološka rješenja primijeniti za ocjenjivanje: osloniti se na postojeće dokimološke skale ili se prikloniti analitičkom opisnom praćenju i ocjenjivanju?

ČIME SMO UVJETOVANI

Odgovori na prethodna pitanja uvjetovani su ciljevima što smo ih postavili prije izbora ove didaktičke strategije.

NAJČEŠĆE GREŠKE PRAĆENJA I VREDNOVANJA PROJEKTNE NASTAVE:

- Oslanjanje na tradicionalnu skalu od pet stupnjeva što se koristi za ocjenjivanje uspješnosti u spoznajnom (kognitivnom) području.
- Oslanjanje na didaktičke paradigme u temeljima nastave usmjerene nastavniku.
- Često traženje samo elemenata intelektualnih aktivnosti i rezultata (što učenik zna?) u projektinim aktivnostima.
- Neuzimanje u obzir kako projektna nastava nije organizirana radi učenja obavijesti (informacija) ili stjecanja znanja, već i radi stjecanja navedenih osposobljenosti.

Ako smo toga svjesni, onda valja analizirati i procjenjivati proces i rezultat aktivnosti pojedinaca i skupine tijekom projekta.

CHECK LISTE

Za procjenjivanje procesa, individualnih i skupnih aktivnosti, te postignutog rezultata pogodne su raznovrsne kontrolne liste (tzv. “check liste”). Predlažemo dvije jednostavne kontrolne liste:

- jedna može poslužiti za praćenje individualnih aktivnosti u projektu,
- a druga služi procjeni skupine kao subjekta rada na projektu.).

Priložene liste mogu koristiti nastavnici, a mogu se ponuditi učenicima za samoocjenjivanje.

ČEMU SLUŽE OVE ANALIZE?

Analize provedene na temelju ovih lista mogu poslužiti:

- za opisno praćenje i ocjenjivanje svakog učenika,
- kao oslonac za izbor pedagoških postupaka što će ih nastavnik poduzeti radi poboljšanja osobina i osposobljenosti pojedinog učenika,
- za poboljšanje ukupnog razredno-nastavnog ozračja (pedagoška terapija).

TABLICE VREDNOVANJA

Tablica 1. Aktivnost i uspjeh skupine

Osobine, kvalitete, uspjeh	ističe se	zadovoljava	nedovoljno
suradnja – skupina kao cjelina			
prihvatljivo rješavanje sukoba			
radno ozračje			
Rješenje (produkt) kao rezultat timskog rada			

TABLICE VREDNOVANJA

Stupanj isticanja u nekim osobinama			
	ističe se	zadovoljava	nedovoljno
interes, motivacija			
suradnja			
vlastita inicijativa			
snošljivost na razlike suradnika			
solidarnost			
samostalnost			
stvaranje novih zamisli			
ustrajnost, marljivost			
organizacijske sposobnosti			
odgovornost i ozbiljnost			

Tablica 2. (Pr)ocjena individualnih aktivnosti i rezultata projektne nastave.

TABLICE VREDNOVANJA

Ove dvije tablice su ilustracija mogućnosti ocjenjivanja učenika skalama procjene što svakako nude sadržajniiji opis bitnih obilježja učenika i skupine omogućavajući kvalitetno planiranje potrebnih zahvata za unapređenje aktivnosti i praćenje napredovanja učenika kao pojedinca i skupine učenika.

SREDSTVO

- pedagoške dijagnoze mogućnosti i uspjeha svakog učenika
- pedagoškog djelovanja (ostvarivanje pedagoških ciljeva)
- rješavanja razvojnih teškoća učenika.

Ako nastavnik uoči kako pojedini učenik tijekom projektnih aktivnosti pokazuje nedruštveno (asocijalno) ponašanje (agresivnost, egocentričnost, nespretnost u komunikaciji), pokušat će dodjelom prikladnih uloga ili zadataka u projektnom timu djelovati na skupno radno ozračje, ali i s jasnim namjerama utjecanja na promjenu nečijeg ponašanja.

Projektno planiranje

Projekt: Organizacija razmjene učenika – program boravka gostiju iz Njemačke

Ciljna skupina: učenici prvog razreda srednje škole

Cilj: Osposobljavanje učenika za primjerenu komunikaciju s izvornim govornicima i snalaženje u

autentičnim komunikacijskim situacijama.

Planirano vrijeme: 14 sati (raspoređeno tijekom polugodišta)

Ishodi:

- učenik razumije govorene i čitane tekstove
- učenik piše tekstove za plakat / brošuru / kraći članak za školsku web-stranicu
- učenik drži kraće izlaganje o svom gradu / školi
- učenik sudjeluje u autentičnoj govornoj interakciji
- učenik primjenjuje primjerene obrasce ponašanja
- učenik prikuplja informacije iz različitih izvora, kritički ih analizira i koristi se njima za pripremu izlaganja
- učenik planira, analizira i prilagođava proces učenja te vrednuje rezultate svog rad

1. Inicijalna faza (1 nastavni sat):

Nastavnik predlaže projektnu temu: dolazak grupe učenika iz Njemačke na razmjenu (stvarno ili simulirano). Zadatak je osmisлити što raznolikiji program kako bi se gosti tijekom svog boravka osjećali što bolje i doživjeli što više. Što sve možemo ponuditi našim gostima? Što nudi naš grad (aktivnosti za mlade, izlasci, znamenitosti, specijaliteti...)?

- *Brainstorming* kako bi se prikupilo što više ideja (prikupljanje ideja zapisivanjem na ploču, ili na papirnate kartice koje se mogu prikačiti na pano, ili na post-it papiriće koji se lijepe na ploču, ili online pomoću alata *Mentimeter*...). Nakon prikupljanja ideja slijedi njihove sređivanje u tzv. *cluster*: što nam logično spada zajedno (npr. grupiranje kartica s idejama o izletima, aktivnostima, razgledu grada...). Nakon što su oblikovane projektne podteme, započinje faza planiranja.
- Primjer podtema: Smještaj (u obitelji / hostel), obilazak škole i odlazak na nastavu, razgled grada, obiteljski dan na jezeru, ekskurzija u Zagreb, zajednički izlazak, doček i ispraćaj gostiju

2. Planiranje (2 nastavna sata):

ŠTO želimo saznati? **GDJE** možemo naći informacije? **TKO** je zadužen za pojedine zadatke? **KAD** se provode pojedini koraci istraživanja? **KAKO** ćemo doći do potrebnih informacija? **ŠTO** će biti naš finalni proizvod? **NA KOJI NAČIN** ćemo prezentirati rezultate rada?

Izrada projektnog plana:

- Formiranje timova ovisno o interesu za pojedine projektne podteme
- Podjela zadataka
- Definiranje ciljeva i produkata: zadovoljstvo gostiju, nastavak suradnje i sljedeće godine, promocija škole
- Planiranje vremenskih rokova za odrađivanje zadataka
- Planiranje potrebnih materijala, izvora informacija, načina kako do toga doći

PLAN RADA

Planirane aktivnosti	Tko je zadužen?	Kako? (izvori, <u>kontakt-osobe</u>)	Do kad?	Napomene

3. Rad na projektu (6 nastavnih sati):

- samostalni rad učenika u skupinama, uz redovite sastanke cijele grupe na kojima pojedini timovi izvještavaju o do tad odrađenim zadacima
- prikupljanje materijala i informacija, njihovo kritičko vrednovanje, obrada
- nastavnik: potpora i koordinacija
- objedinjavanje rezultata rada svih skupina, izrada završnog proizvoda
- prezentacija: razred, škola, javnost

4. Prezentacija (4 sata u školi + terenska nastava):

- u ovom projektu: izvođenje programa prema planu (doček gostiju, njihov smještaj, obilazak škole i nazočnost na nastavi, razgled grada s vođenjem koje su organizirali učenici-domaćini, odlazak na ekskurziju, zajedničko poslijepodne na jezeru – piknik, sportske aktivnosti uz sudjelovanje učenika, nastavnika i obitelji učenika-domaćina, ispraćaj gostiju)
- po završetku: izvještaj za web-stranicu škole / školski list / lokalne medije

5. Evaluacija (1 nastavni sat):

Refleksija o odrađenom i realizaciji ciljeva:

- Što smo napravili? Jesmo li ostvarili planirano?
- Kako smo to napravili?
- Zašto smo radili na taj način?
- Koje su nam kompetencije trebale?
- Kakva smo iskustva prikupili? Što smo naučili?
- Što bismo promijenili? Zašto?

ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI

Za projekte, naročito one veće koji se realiziraju tijekom deset ili više nastavnih sati, tipično je da se tijekom rada njima međusobno povezani ostvaruju ishodi iz sve tri domene kurikuluma za Njemački jezik. Projektom razmjene učenika posebni je naglasak na ostvarivanju sljedećih sastavnica predmetnog kurikuluma:

<u>SŠ (1) NJ A.1.1.</u> Učenik razumije srednje duge i srednje složene tekstove pri slušanju i čitanju.		<u>SŠ (1) NJ A.1.2.</u> Učenik proizvodi srednje duge i jednostavne govorne tekstove.		<u>SŠ (1) NJ A.1.3.</u> Učenik sudjeluje u srednje dugoj i jednostavnoj govornoj interakciji.		<u>SŠ (1) NJ A.1.4.</u> Učenik piše srednje duge, jednostavne tekstove.	
Globalno, selektivno i detaljno razumije srednje duge i srednje složene autentične i prilagođene tekstove. Izvodi i vrednuje zaključke iz slušanoga, pročitanaoga i vizualnoga sadržaja. Prepoznaje implicitno značenje.		Planira, oblikuje i govori srednje duge i jednostavne tekstove. Uz nešto više pojedinosti opisuje, prepričava, izvještava i uspoređuje zadane sadržaje. Iznosi mišljenje ili stav, obrazlažući ih na jednostavan, organiziran i smislen način. Prezentira jednostavnu, poznatu temu poštujući osnovna pravila strukturiranja. Razumljivo izgovara riječi i ispravno intonira rečenice. Samostalno produktivno upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju novih, neuvježbanih iskaza.		Razmjenjuje informacije u srednje dugim i jednostavnim razgovorima. Sporazumijeva se u spontanim svakodnevnim govornim situacijama. U razgovoru sudjeluje djelomično aktivno, odgovara na pitanja i povremeno potiče interakciju postavljanjem jednostavnih pitanja. Samostalno produktivno upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju novih, neuvježbanih iskaza.		Primjenjuje pravila pisanja jednostavnih tekstnih vrsta: izvješće o događaju iz osobnoga iskustva, osobno pismo i elektronička pošta. Primjenjuje odgovarajuće korake u procesu pisanja. Planira sadržaj teksta, uređuje i organizira tekst. Samostalno produktivno upotrebljava uvježbana preporučena jezična sredstva za produkciju novih, neuvježbanih iskaza.	
<u>SŠ (1) NJ B.1.1.</u> Učenik komentira pojedine aspekte vlastite kulture i kultura povezanih s njemačkim jezikom te prepoznaje utjecaj osobnih		<u>SŠ (1) NJ B.1.2.</u> Učenik primjenjuje primjerene obrasce ponašanja u poznatim situacijama te iskušava nove obrasce u ponekim		<u>SŠ (1) NJ B.1.3.</u> Učenik poštuje drukčije svjetonazore te iznosi argumente protiv različitih oblika diskriminacije i objašnjava zašto je potrebno		<u>SŠ (1) NJ C.1.1.</u> Učenik bira i primjenjuje širok raspon strategija učenja i uporabe jezika kako bi poboljšao rezultate učenja.	
<u>SŠ (1) NJ C.1.2.</u> Učenik prikuplja i kritički procjenjuje informacije iz različitih izvora te priprema prezentaciju s temom iz područja osobnoga interesa							
stavova i vrijednosti na doživljavanje vlastite kulture i drugih kultura.		nepoznatim situacijama.		prevladati stereotipe i predrasude.		i svakodnevice.	

Odgojno- obrazovni ishodi

Uočava da je značenje pojedinih jezičnih izraza kulturno uvjetovano te da se može razlikovati od sličnih izraza u materinskome jeziku ili drugim stranim jezicima. Uočava razlike između standardnoga govora i jezičnih varijeteta.	Sudjeluje u komunikaciji u jednostavnim simuliranim situacijama ili stvarnim situacijama s govornicima njemačkoga jezika. Pozna je neke strategije za rješavanje nesporazuma. Služi se primjerenim obrascima ponašanja u poznatim situacijama s obzirom na uloge i odnos u komunikaciji. Uočava da jednako ponašanje u različitim kulturama / kulturnim skupinama može imati različito značenje. Prepoznaje da je sporazumijevanje s ljudima	Zauzima stav u slučaju isključivanja drugih i drukčijih zbog stereotipa i predrasuda. Promišlja o osobnim <u>stereotipima</u> i predrasudama i iznosi stav o tome.	U izravnoj izloženosti jeziku koji uči prepoznaje potencijal u učenju jezika. Postavlja ciljeve i planove za unapređenje osobnoga rada. Vrednuje rezultate svoga rada na kraju. Sudjeluje u radu u skupini i vrednuje kvalitetu svoga doprinosa procesima rada u skupini. Procjenjuje i bilježi svoj napredak u učenju njemačkoga jezika.	Izabire i razvrstava informacije iz različitih vrsta tekstova i izvora. Propituje i vrednuje informacije, ideje, stavove povezane s osobnim iskustvima i poznatim temama. Sažima i parafrizira tekstove. Samostalno izrađuje prezentaciju s temom iz svoje svakodnevice i područja osobnoga interesa. Redovito se služi dvojezičnim rječnikom i povremeno jednojezičnim rječnikom.
---	---	--	--	---

POVEZANOST S MEĐUPREDMETNIM TEMAMA

gōō	C.4.1. Aktivno se uključuje u razvoj zajednice.			
osr	A.4.2. Upravlja svojim emocijama i ponašanjem.	B.4.2. Suradnički uči i radi u timu.		
uku	A.4/5.1. 1. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.	A.4/5.2. 2. Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja.	B.4/5.2. 2. Učenik prati učinkovitost učenja i svoje napredovanje tijekom učenja.	
IKT	A.4.2. Učenik se koristi društvenim mrežama i mrežnim programima uz upravljanje različitim postavkama funkcionalnosti.	B.4.2. Učenik samostalno surađuje s poznatim i nepoznatim osobama u sigurnome digitalnom okružju.	C.4.3. Učenik samostalno kritički procjenjuje proces, izvore i rezultate pretraživanja, odabire potrebne informacije.	D.4.3. Učenik predočava, stvara i dijeli ideje i uratke o složenoj temi s pomoću IKT-a.
Zdravlje	B.4.1.A Odabire primjerene odnose i komunikaciju.	B.4.1.B Razvija tolerantan odnos prema drugima.		

A black and white photograph of a woman with long dark hair, seen from behind, running across a sandy, rocky desert landscape. She is wearing a white, sleeveless, knee-length dress. In each hand, she holds a palm frond, which are trailing behind her as she moves. The background features a line of dark, rocky hills under a bright, overcast sky. The overall mood is one of freedom and movement.

MISSION TANK // KELLY CAPRIS

WENDY'S PICKS

Gibson Surf Cap

Lorem ipsum dolor sit amet,
consectetur adipiscing elit

Rancher Vest

Lorem ipsum dolor sit amet,
consectetur adipiscing elit

Parker High-Tops

Lorem ipsum dolor sit amet,
consectetur adipiscing elit